

## LES 9: Boven- en onderliggende begrippen

*Je gaat op zoek naar woorden die veel andere woorden onder zich verzamelen. Dat zijn bovenliggende begrippen. Je gaat ook op zoek naar woorden die tot een verzameling behoren. Dat zijn onderliggende begrippen.*



Welk trefwoord tik je in als je een website over die onderwerpen wilt bezoeken?

landen Europese Unie - Europa

België, Spanje, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, ...

## THEMA 10

## LES 9



sterrenbeeld - dierenriem

steenbok, schorpioen, waterman, vis, tweeling, stier, ram, ...

gereedschap

figuurzaag, schroevendraaier, boor, soldeerbout, waterpas, verstekzaag, ...

organen - ingewanden

hart, lever, longen, nieren, ...



Trefwoorden die andere woorden verzamelen,  
noemt men '**bovenliggende begrippen**'.

**2** Welke zoekresultaten levert het trefwoord op?

zuivel

melk, kaas, yoghurt, roomijs, room, ...

feesten

Kerstmis, Pasen, Suikerfeest, verjaardagsfeest, ...



Woorden die binnen een trefwoord vallen,  
noemt men '**onderliggende begrippen**'.

**3** Verzamel zelf een rij woorden onder één trefwoord.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

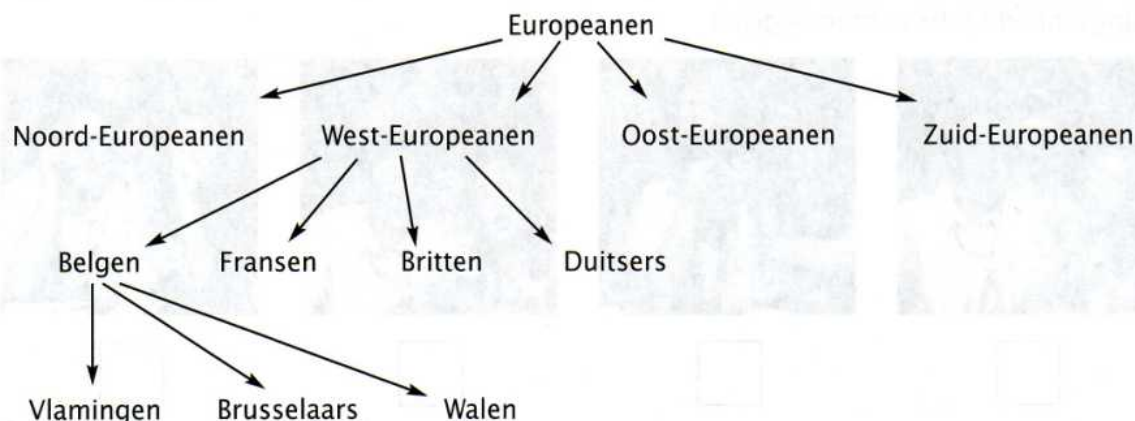


## THEMA 10

## LES 9



We hebben vaak orde nodig. Bijvoorbeeld wanneer we een tekst moeten leren begrijpen en onthouden. Dan maken we een **schema**. Daarin gebruiken we bovenliggende en onderliggende begrippen. Zoals bijvoorbeeld in dit schema over volkeren in Europa.



In de volgende tekst willen we meer weten over verzamelaars: welke soorten verzamelaars zijn er en waarom doen ze dat? Om daar meer zicht op te krijgen, maak je eerst een schema.

### Mensen willen zich onderscheiden.

Over de hele wereld verzamelen mensen spullen. Mensen doen dat graag. Ze houden graag alles bij. Een verzameling begint bij enkele stukken, maar stilaan groeit ze aan. Sommige verzamelingen komen in een museum terecht, andere staan in het 'Grote Boek van Records'.

De meeste mensen verzamelen wel iets. Velen doen dat enkel voor het plezier. Wat ze verzamelen, heeft meestal geen echte waarde. Vaak zijn het prentjes, blikjes of bijvoorbeeld plastic zakjes ... Andere mensen verzamelen dingen met waarde. Dat kost natuurlijk geld. Oude boeken en kaarten, postzegels, antiek, uurwerken, ... zijn daar voorbeelden van. In de toekomst wordt die verzameling nog meer waard. Het is dus eigenlijk een andere manier om geld te sparen of te beleggen.

Voor de meeste mensen is verzamelen een hobby, maar sommigen hebben er hun beroep van gemaakt, zoals Tony Vandenhaute. Hij verzamelt speelgoedauto's en hij koopt, verkoopt en ruilt die auto's in zijn winkel. Je vindt er oude en nieuwe autootjes van alle merken.

Naar: *Wablieft*, 16 april 2002



Omdat woorden soms met elkaar in een verband staan, of omdat ze tot eenzelfde groep behoren, kunnen we ze gemakkelijk in een **schema** plaatsen. Schema's helpen ons om langere teksten op een overzichtelijke manier voor te stellen. Probeer het zelf maar eens!

- 4** Laat in het schema duidelijk de redenen zien waarom mensen gaan verzamelen. Gebruik boven- en onderliggende begrippen. Werk in je kladschrift of op een los blad.